

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610- 7649922
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

12 Ekim 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:
-Dosya (1 takım)

**GİRESUN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ELVAN IŞIK GEZMİŞ'İN
TBMM 7/2117 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Giresun Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi II. Sınıf depolama tesisi 26.03.2010 tarih ve 27533 sayılı Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren "Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair (ADDD) Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde inşa edilmiştir.

Çavuşlu Beldesi Taşocağı Mevkiinde Giresun Katı-Sıvı Atık ve İçme Suları Birliği tarafından faaliyete geçirilen 'Katı Atık Bertaraf Tesisi' yöre halkının tüm şikayetlerine bilirkişi raporları ve mahkeme kararlarına rağmen gerekli tedbirler alınmadan faaliyetine devam etmektedir.

Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı 2019 yılında Katı Atık Bertaraf tesisi ve bölgeyi ziyaret etti. Katı Atık Bertaraf Tesisinin standartlara uygun şekilde modernize edileceğini söyleyerek "21 'nci yüzyılın Türkiye'sine Giresun'a uygun bir bertaraf tesisi yapmak istiyoruz. Bakanlığımız çalışmaya başladı" ifadelerini kullanmıştı. Bakan ayrıca Çavuşlu katı atık alanının bertaraf edileceği, içme suyu kirliliğinin Keson Kuyularının açılmasıyla İller Bankası Genel Müdürlüğü aracılığıyla çözümleneceği ilgili Genel Müdürlüğe talimat verdiğini ifade etmişti.

Katı atık bertaraf tesisinde depolanan çöplerin atık sularının Karadeniz'e deşarj edildiği, içme suyuna ve dereye karışarak balık ölümlerine neden olduğu, doğaya, canlılara ve en önemlisi insan sağlığına zarar verdiği, Katı Atık Bertaraf Tesisinde yürütülen rehabilitasyon çalışmalarına rağmen yöre halkı şikâyet ve endişelerinin giderilmediği görülmektedir.

Konuya ilişkin olarak:

1-Giresun İli Katı Sıvı Atık ve İçme Suları Birliği 03.10.2022'de, Katı Atık Birliği üyesi belediye başkanları, Çavuşlu Beldesinden muhtarların katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda alınan karar gereği mevcut katı atık bertaraf tesisi çalışmasına devam ederken yeni alternatif katı atık bertaraf tesisi için alan belirleme çalışması yapılmış mıdır? Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na alternatif yer önerisi sunulmuş mudur?

2-Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü bölgeden düzenli biçimde atık su numunesi almakta mıdır? Laboratuvar analiz sonuçları ne şekildedir?

3-Bölgede içme suyu ve kullanım suyu numuneleri düzenli olarak alınmakta mıdır? Bu numunelerin analiz sonuçları hangi laboratuvarlardan alınmaktadır? Bununla ilgili raporlar ne aralıklarla düzenlenmiş ve sonuçlar ne şekildedir? Son alınan örnekler ve sonuçları ne şekildedir?

4-Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'nın 2019 yılında bölgenin içme suyu kirliliğinin giderileceğine yönelik açıklamaları ardından yeni içme ve kullanma suyu temini için hangi çalışmalar gerçekleştirilmiştir? İçme suyu için yeni kuyular açılmış mıdır?

5-2 bin 300 bin nüfuslu beldenin tüm su ihtiyacını karşılayan kaynağın kirlenmesine yönelik bir soruşturma yürütülmekte midir? Bu hususta görülmekte olan bir dava var mıdır?

6-Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanının söz verdiği biçimde tesisin modern standartlarda, günümüz teknolojisine uygun ölçeklerde doğaya ve çevreye zarar vermeyecek hale

neden getirilememiştir? Ön İşlem Tesisi, Rehabilitasyon ve Çevre Düzenlemesi kapsamında İller Bankasından tahsis edilen hibe miktarı nedir?

7-Çavuşlu Beldesinde toprak, su ve denizde tesisten kaynaklı kirlilik tespitleri kimler ve hangi kuruluşlar tarafından yapılmıştır? Bu raporlar doğrultusunda hangi tedbirler hayata geçirilmiştir? Giresun'da enerji üretimi de sağlanacak, atıkların kaynağında ayrıştırılacağı bir bertaraf tesisi hususunda hangi çalışmalar yapılmıştır?

8-Çavuşlu Katı Atık Tesisinin işletme süreci boyunca Çevresel Etki Değerlendirme Raporunda yer alan taahhütlerine uygun biçimde faaliyet yürütülmüş müdür? Bakanlığınız yüklenicinin bugüne kadar hangi taahhütleri yerine getirmediğini tespit etmişti? Tesisin periyodik olarak denetimleri hangi kurum ve kuruluşlar tarafından yapılmış, hangi eksiklikler tespit edilmiş ve hangi idari ve cezai yaptırımlar gerçekleştirilmiştir? Katı Atık Tesisini işleten firmanın mahkeme kararında yer alan sorunların giderildiğine ilişkin açıklamalarını yeterli buluyor musunuz?

CEVAP

Giresun ilindeki kentsel katı atıkların bertarafı konusunda Bakanlığımız ile Giresun Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi tarafından ortak bir çalışma yapılmış, 'Giresun İli Kentsel Katı Atık Karakterizasyonu ve Alternatif Bertaraf Yöntemlerinin Değerlendirilmesi' konulu rapor düzenlenmiştir. ÇED sürecinde alternatif alanlar çalışılmış olup, en uygun alan olarak ÇED Olumlu Kararı'na esas alan seçilmiştir.

Katı atık bertaraf tesisi iyileştirmeleri kapsamında,

- Alanın çevresine düşerek yüzeysel akışa geçecek yağmur sularının tesis üniteleri ve düzenli depolama lot alanına temas ederek sızıntı suyuna dönüşmesini engellemek amacıyla kuşaklama kanalları, yolların üzerine düşerek yüzeysel akışa geçecek yağmur sularının tesis dışına iletilmesini sağlamak amacıyla yüzey suyu drenaj sistemi kurulmuş,
- Sızıntı suyu için tesis zemininde kimyasala dayanaklı, geçirimsiz beton zemin uygulandığı ve sızıntı suyunu toplamak için ızgara kanallar kullanılmış,
- Yüzey suyu drenaj kanallarının tesis içerisinde ve yollarda teşkil edilmesiyle saha dışından gelecek suların depo içine girmesi engellenerek, sızıntı suyu miktarının artmasının önlenmesi, alana dışardan gelecek suların önlenmesi ile sahanın aynı zamanda muhtemel taşkına karşı da kontrolünün sağlanmış,
- Sızıntı suyu dengeleme havuzunda toplanan sızıntı sularının tesis bünyesinde yer alan Atık su Arıtma Tesisine verilmiş,
- Mevcut düzenli depolama lotunda açığa çıkan depo gazının sahada kurulu Elektrik Üretim Tesisinde yakılarak elektrik enerjisine dönüştürüldüğü için atıkların çevreye olan olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılmıştır.

Bahse konu katı atık bertaraf tesisinin bulunduğu Çavuşlu Beldesi'nde toprak, su ve denizde tesisten kaynaklı kirlilik tespitleri Bakanlığımız (Giresun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl

Müdürlüğü) denetimine tabi olup, yukarıda sayılan iyileştirmeler hayata geçirilmiştir.

Nihai ÇED Raporunda verilen taahhütler Bakanlığımız (Giresun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından denetlenmektedir.

Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı kapsamında Giresun İlinde, Karadeniz kıyılarında toplam 5 istasyonda izleme çalışmaları yürütülmektedir.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılan mevzuatlar kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmakta olup, Mevzuata aykırı faaliyet gösteren veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere Kanunun 20 nci Maddesine göre idari yaptırımlar uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. Bununla beraber, Bakanlığımıza sunulan kayıtlarda yanlış ve yanıltıcı beyan yaptığı tespit edilen ilgili tesisler hakkında da mezkur Kanunun 26 ncı maddesi gereğince gerekli adli sürecin başlatılması amacıyla Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri gereğince Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunmaktadır. Bu kapsamda söz konu tesise ilişkin 18 çevre denetimi yapılmış ve 782.116,00 TL idari para cezası uygulanmıştır.

İller Bankası A.Ş.'den alınan bilgide; Çavuşlu-Görele (Giresun) İçmesuyu ve İçmesuyu Paket Arıtma Tesisi İnşaatı Yapım İşinin sözleşmesi 03.12.2020 tarihinde imzalanmıştır. Ancak Yalakoda Deresi Vadisindeki köy muhtarlarının projedeki su alma noktasından suyun alınmasına izin vermemeleri nedeniyle iş tasfiye edilmiştir. Talep olması halinde yeni su kaynağı araştırılması ve sondaj çalışmaları yapılabilecektir.